

Duurzaam inkopen steeds belangrijker, maar benodigde kennis ontbreekt nog vaak

Voor de gemeenten wordt het duurzaam inkopen steeds belangrijker. Het staat hoog op de politieke agenda, dat zegt ook Rob Scheper van de gemeente Hilversum. 'Zeker ook als het gaat om het inkopen van groen.'

Scheper is manager van het team Beheer & Onderhoud bij de afdeling Openbare Ruimte van de gemeente Hilversum en marktpartij voor ondernemers. Het accent op duurzaamheid gaat van led-verlichting in lichtmasten, geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen tot het gescheiden inzamelen van huishoudelijk en zwerfafval. En ook als het gaat om inkopen van groen wordt daar zeker belang aan gehecht, zegt Scheper. 'Het inkopen op duurzaamheid is best lastig, want waar let je dan op hè. Als het gaat om de inkoop van bomen of planten, dan vragen we in ieder geval informatie over de wijze waarop er wordt gekweekt. Een gecertificeerde duurzaamheid is een goede zaak, want dan kun je je uitvraag naar de kwekers ook goed neerzetten'.

Uitstekende optie

Scheper ziet de certificering van boomkwekers via Groenkeur als een uitstekende optie. 'Als boomkweker voldoe je dan in een keer aan een heel breed scala aan duurzaamheidseisen. Dat is een voordeel voor de

kwekers zelf, maar biedt ook de opdrachtgever een goed houvast'. Bij gemeenten is nog onvoldoende sprake van uniformiteit als het gaat om het stellen van inkoopcriteria voor levend materiaal. Dat maakt het er voor de ondernemer niet eenvoudiger op. Scheper pleit dan ook voor meer eenduidigheid aan opdrachtgeverskant in dit opzicht. 'Ik kan me voorstellen dat je als ondernemer het idee krijgt dat je meer met een papierwinkel bezig bent dan met het product waar het uiteindelijk om gaat en dat is geen goede zaak. Als gemeente moeten we ook durven kijken met de bril van de ondernemer en laten we het dan hebben over waar het echt om gaat: de kwaliteit van het product zelf'.

Hoe gaat Hilversum hier mee om? Scheper: 'Wij gaan zeker op het gebied van bomen en planten ook duurzaam inkopen. Conform het inkoopbeleid van de gemeente blijven we meervoudig ondershands een prijsopgave vragen. Vervolgstap is dan dat we kwekers uitnodigen die hun duurzaamheidsbeleid goed op orde hebben of zelfs hun duurzaamheid gecertificeerd zijn. We gaan weer meer de kwekerijen bezoeken en net als vroeger de grotere partijen bomen, die bestemd zijn voor beeldbepalende straten of projecten waar veel bomen geplant worden, gewoon weer uitzoeken in het veld. Als je als gemeente je mond vol hebt van duurzaamheid dan moet je dat ook in je inkoopbeleid serieus nemen'.

Kwaliteitswaarborg

Een boomkwekerij die al jaren bezig is met het duurzaam kweken van boomkwekerijproducten is Van den Berk Boomkwekerijen uit Sint-Oedenrode. 'Wij vinden het van belang dat we onze producten ook laten certificeren', zegt Brenda Swinkels. Zij is bij het bedrijf het aanspreekpunt voor team Nederland. 'Om onze bomen gecertificeerd te krijgen, hoefden we eigenlijk weinig aan ons proces te veranderen. Wat we voornamelijk moesten doen, waren de gegevens anders noteren en iets wijzigen in ons middelengebruik'. Sinds dit voorjaar is Van den Berk Boomkwekerijen overgestapt naar Groenkeur. Dat had enerzijds een economische reden, anderzijds honoreerde het bedrijf daarmee het initiatief vanuit de boomkwekerijsector om zich bij Stichting Groenkeur aan te sluiten. 'We zijn blij met deze stap, want Groenkeur biedt ons de waarborg voor duurzaamheid en kwaliteit', aldus Swinkels. 'We hebben de naam kwaliteitsproducten te leveren en die reputatie vinden we heel belangrijk. Als wij gevraagd worden voor een project, kopen we wat we eventueel niet zelf kweken ook in bij hoogwaardige

kwekers. Bij de levering is uiteindelijk degene die het project heeft aangenomen verantwoordelijk, dus zorgen we er voor dat ook op de producten die we inkopen niets is aan te merken'.

Merkwaardig

Swinkels noemt het merkwaardig dat de gemeenten bij hun inkoop van duurzame producten eigenlijk meer uitgaan van een bedrijfs certificering, zoals ISO, dan van productcertificering. 'Het gaat bij het inkopen van duurzaam gekweekte boomkwekerijproducten toch echt om een productcertificering. Hoe zijn die producten gekweekt? Dan merk je toch dat, met alle respect, bij gemeenten ook veel kennis verloren is gegaan. Dat komt dan tot uiting in de bestekken en de offerte aanvragen. We proberen wel om die kennis toe te voegen via onze brochure waarin we aandacht besteden aan het duurzaam kweken en ook in gesprekken met opdrachtgevers informeren we hen daarover. Gelukkig merken we dat de interesse begint te ontwaken, maar er is nog best veel missiewerk te doen'.

Kennis ontbreekt nog te veel

Laurens Lageschaar uit Aalten houdt zich al jaren bezig met het kweken van vaste planten en heeft een duidelijke visie over de toepassing van deze planten in het openbaar groen. Het doel van de overheid om duurzaam in te kopen moet nu in de praktijk verwezenlijkt gaan worden en daarin ziet Lageschaar nogal wat problemen. 'Ik vind de waarborgen die er zijn om echt duurzaam gekweekte producten in te kopen, niet erg sterk', zegt hij. 'In de praktijk blijkt dat er nog heel veel op prijs wordt gekocht en er nog te weinig wordt gekeken naar leveranciers die echt duurzaam kweken. Er ontbreekt helaas veel kennis, ook wat het product zelf betreft. Soorten vaste planten bijvoorbeeld die heel geschikt zijn voor de consumentenmarkt, zou je in het openbaar groen niet moeten toepassen, want daar gelden andere onderhoudsnormen en andere groeisituaties. Toch zie je die vraag terugkomen in aanbestedingsbestekken en offerteaanvragen. Ook de kennis om echt duurzaam te kunnen inkopen ontbreekt helaas nog vaak. Het zou fijn zijn als de overheid niet alleen oproept om iets te doen, maar dan ook zelf in haar aankoopbeleid het goede voorbeeld geeft'.

Kun je zeggen dat een duurzaam gekweekt product beter is? Lageschaar stelt dat een duurzaam gekweekte plant vaak sterker is, hij is op een meer natuurlijke wijze opgegroeid en beter bestand tegen alles wat nu eenmaal op zo'n plant afkomt. Er zijn geen schadelijke stoffen gebruikt en er is geen sprake van residuen. 'Ik vind trouwens persoonlijk dat we in die korte tijd dat we

maar op deze aarde leven, haar zo goed mogelijk moeten achterlaten en daar wil ik als kweker graag een bijdrage aan leveren, wij werken op het bedrijf nu ook veel meer biologisch.'

Belangrijke stap

Lageschaar noemt de certificering van het product een belangrijke stap. 'Natuurlijk hebben we ons een paar jaar geleden laten certificeren. Dat was eerst vooral gericht op de toegepaste middelen en om meer op schrift te zetten. Dat was voor ons redelijk eenvoudig, want dat deden we toch al. We zijn nu aangesloten bij de vereniging Duurzame Boomkwekers, we hebben het keurmerk Milieukeur en daarnaast het keurmerk Groenkeur Duurzame Boomkwekerijproducten. De stichting Groenkeur gaat de eisen voor het duurzaam kweken nog verder bijstellen en ook de controle op de levering komt er aan. Dat vind ik een goede zaak. De aangesloten kwekers leveren volgens de normen van Groenkeur, die ook bovenwettelijke eisen stelt aan de aangesloten groenaannemers, ook daar komt de controle op het duurzaam inkopen. Op deze manier kun je samen een belangrijke bijdrage in de keten leveren', aldus Lageschaar. Dat Groenkeurcertificering voor kwekers én aannemers mogelijk is, maakt het inkoopbeleid van afnemers een stuk eenvoudiger. Zij hoeven volgens Lageschaar hierdoor maar één keurmerk te onthouden.

Voor meer informatie over stichting Groenkeur:

www.groenkeur.nl

